

Onderlinge Regeling Hervormingen *Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten*

Presentatie aan de Staten van Aruba

31 januari 2023

Twee jaar onderhandeld over

- ▶ **Het doel is het doorvoeren van hervormingen.**
- ▶ Echter, gedurende de onderhandelingen leek het doel te veranderen in:
het vaststellen van een rijkswet.
- ▶ Een rijkswet is een middel, een instrument, maar **geen doel** op zich.
- ▶ **Geen steun** van de Staten voor Rijkswet COHO.

Rijkswet COHO

- ▶ **Afgedwongen consensus**
- ▶ **Bindt de Regering en de Staten**
- ▶ **Beperkende werking op de Arubaanse democratie**
- ▶ **Verplichting tot uitvoeren landspakket uit hoofde van de rijkswet:**
 - ▶ art. 50 Statuut: *wetgevende/bestuurlijke maatregel schorsen/vernietigen bij KB*
 - ▶ art. 51 Statuut: *voorziening bij algemene maatregel van rijksbestuur*
 - ▶ art. 21 Regl. voor de Gouv.: *stelt een landsverordening/landsbesluit niet vast*
- ▶ **Besluitvorming over voorstellen van rijkswet is democratisch deficiënt.**

Uitgangspunten Onderlinge Regeling

- ▶ **Kiezen voor samenwerken *i.p.v.* hiërarchisch afdwingen**
- ▶ **Huidige werkwijze bij de uitvoering van de hervormingen**
 - ▶ direct onder de ministers ressorterende organisaties (uitvoeringsorganisatie, werkorganisatie)
 - ▶ geen rijkswet, geen COHO: we blijven binnen bestaande staatsrechtelijke en democratische kaders
- ▶ **Samenwerking**
 - ▶ Uitvoeringsagenda **gezamenlijk** vaststellen
 - ▶ Uitvoeringsrapportages **gezamenlijk** vaststellen
 - ▶ Werkwijzereglement **gezamenlijk** vaststellen
 - ▶ **Ondersteuning bij uitvoering**

Rijkswet COHO vs. Onderlinge Regeling

Rijkswet COHO

- ▶ **Top-down** approach
- ▶ **Afdwingen**
- ▶ **Afhankelijk** van meningen en politieke inzichten van Politiek Den Haag
- ▶ Inperkende werking op democratie

Onderlinge Regeling

- ▶ **Gelijkwaardiger**
- ▶ **Samenwerken:**
kiezen voor hervormingen,
kiezen voor ondersteunen
- ▶ **Ownership** en meer flexibel, rekening houden met **Arubaanse realiteit** en **ontwikkelingen**
- ▶ Binnen bestaande staatsrechtelijke en democratische kaders

Rijkswet COHO vs. Onderlinge Regeling

Rijkswet COHO

- ▶ 'Bindt' de Staten
- ▶ Doorbreekt verhouding van (politieke) **verantwoording**
- ▶ Aanvullende beoordeling College Aruba financieel toezicht
- ▶ Termijn: **6** jaar, verlenging mogelijk met wederzijdse instemming

Onderlinge Regeling

- ▶ De Staten niet gebonden
- ▶ Verhouding van (politieke) **verantwoording** gewaarborgd
- ▶ Geen aanvullende beoordeling College Aruba financieel toezicht
- ▶ Termijn: **4** jaar, verlenging mogelijk met wederzijdse instemming

Positie van de Staten van Aruba

- ▶ De **Onderlinge Regeling Hervormingen** is een **afpraak** tussen de **regering van Aruba** en de **regering van Nederland**. De **Staten** wordt niet gebonden (*ook niet indirect*).
- ▶ De **Staten** behoudt haar **positie, bevoegdheden, controlerende taak** en **mede-wetgevende taak**.
- ▶ De **Staten** ontvangt op initiatief van de regering en op verzoek informatie over de uitvoering van hervormingen.

Vragen?

